

Témata bezpečnostních analýz pro krajské kolo soutěže EUROPASECURA

1. Afghánistán

Invaze do Afghánistánu, která následovala po teroristických útocích na Světové obchodní centrum v New Yorku, měla za cíl svrhnout režim fundamentalistického hnutí Tálibán podporujícího mezinárodní terorismus. Státy EU se jedním hlasem postavily na stranu Spojených států, které tuto invazi iniciovaly a vedly. I přespočáteční úspěchy a odstranění Tálibánu z vedení země se však dosud nepodařilo zemi plně stabilizovat. Je také zjevné, že Tálibán opět nabírá sílu a kontroluje velké části afgánského území. V současnosti zaznívají názory, že nejlepší cestou pro Afghánistán by byla dohoda s Tálibánem. Spojené státy neustále tlačí na větší zapojení svých evropských spojenců do operací v Afghánistánu. Jakým způsobem by podle Vašeho názoru měla EU na nestabilní situaci reagovat, aby zajistila svou bezpečnost?

2. Kosovo

Jednostranně vyhlášená nezávislost Kosova v únoru 2008 změnila politickou mapu Balkánu. V roce 2010 rozhodl Mezinárodní soudní dvůr, že vyhlášení kosovské nezávislosti nebylo v rozporu s mezinárodním právem. Většina zemí Evropské unie, NATO a OECD uznalo kosovskou nezávislost, ale EU k této otázce nemá oficiální jednotný postoj. EU však v rámci mise EULEX zajišťuje pokračování mezinárodní přítomnosti v této zemi. Na stabilitu oblasti dohlíží také jednotky KFOR. Nový stát se potýká nejen s nevyřešenými vztahy se sousedním Srbskem, ale také s dalšími závažnými problémy jako jsou organizovaný zločin, vysoká nezaměstnanost a politická nestabilita. Jaká by měla být další role EU v konsolidaci nezávislého Kosova a stabilizaci regionu?

3. Izrael-Palestina

Posílení vztahů s Izraelem bylo jednou z priorit českého předsednictví EU, které plánovalo v roce 2009 uskutečnit první summit EU – Izrael. Po vojenské operaci Izraele v Gaze však vztahy EU a Izraele ochladly. V regionu pokračuje vnitropalestinský rozpor a Izrael po posledních volbách, ze kterých vzešla vláda s tvrdším postojem vůči Palestincům, pokračuje ve výstavbě židovských osad na palestinském území. EU stále prosazuje řešení izraelsko-palestinského konfliktu na základě vzniku samostatného

palestinského státu, vyřešení otázky Jeruzaléma, palestinských uprchlíků a izraelsko-syrských a izraelsko-libanonských hranic. EU finančně podporuje Izrael i Palestinskou autonomii, oba národy jsou také členy Středomořské unie. Jaké by mělo být další směřování politiky EU v rámci izraelsko-palestinského konfliktu? Jaká by měla být role Středomořské unie?

4. Bělorusko

V Bělorusku již od roku 1994 železnou rukou vládne Alexandr Lukašenko, jenž bývá označován za posledního evropského diktátora. Po období represivního přístupu ze strany EU vůči jeho režimu, nastalo mezi lety 2006 – 2010 postupné zlepšování vztahů Evropské unie a Běloruska. Toto oteplování bylo způsobeno větší ochotou Lukašenka ke spolupráci a propuštěním politických vězňů. Velkým testem ochoty režimu směřovat k demokracii byly prezidentské volby z prosince 2010, které však byly mezinárodními pozorovateli označeny za nedemokratické. Podezření z falšování voleb vedly k rozsáhlým demonstracím, které skončily jejich tvrdým potlačením. Několik stovek lidí včetně většiny prezidentských kandidátů bylo zatčeno a mnoho z nich je doposud zadržováno a čeká na soud. Evropská unie reagovala zavedením diplomatických sankcí. Jaký by měl být další postoj EU vůči Bělorusku?

5. Egypt

Upálení prodavače se zeleninou Sidi Bouzida v prosinci 2010 v Tunisku, spustilo řetěz událostí, jež nepředpokládali žádní odborníci na mezinárodní vztahy. Po pádu tuniského prezidenta se masové protesty okamžitě rozšířily do dalších zemí arabského světa, včetně Egypta. Necelé tři týdny po jejich vypuknutí egyptský prezident Husní Mubarak odstoupil a přenechal řízení země armádě. Země se postupně navrácí k normálu a obyvatelé v nedávném referendu schválili změny ústavy, které by měly umožnit konání demokratických prezidentských ještě v průběhu letošního roku. Velkou obavou západního světa je možnost, že se v Egyptě dostanou k moci strany, jež jsou vůči Západu naladěny nepřátelsky. Jakou pozici by měla zaujmout Evropská unie? Měla by se snažit aktivně zasahovat do dění v Egyptě, podporou vhodných stran a kandidátů?